

ofte til Kaffeselskaber, og ved disse Kaffeselskaber under Husbonden altsaa at holde Taler, og der taler han om — i gamle Dage hed det Forholdet mellem Land og By, i denne Forbindelse vil det hedde — Forholdet mellem Husbond og Tyende, og Husbonden taler smukke Ord om Tyendet, og alle, der hører det, siger: hvilken herlig Mand, og de skriver det ogsaa i Bladene; se, hvilken fortrinlig Mand, nu har han dog vist, at han holder af dig. Men Tyendet, som sidder hjemme, sætter, tror jeg, ikke særlig Pris paa den Slags Taler. Det, som efter mit Skøn sker ved de Taler, som den højtærede Landbrugsminister har holdt, er det, at han med eller mod sin Villie sætter Erhvervene op imod hinanden. Og er der noget, man i Almindelighed ikke bør gøre fra ledende Side, saa er det utvivlsomt at sætte Erhvervene op mod hinanden, men man har ganske af gjort ikke Lov til at gøre det i saa vanskelige Tider som de nuværende. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister — at han skulde holde op med at tale, derom nærer jeg ikke noget som helst Haab —, om han ikke kunde indstille sig paa at se Sagen ogsaa en Smule fra den nødlidende Industris Side, saaledes at han ikke saarer mere end nødvendigt, for derved gøres dog, naar alt kommer til alt, stor Skade. Det er mit Haab, at Ministeriets øvrige Medlemmer dog maaske ogsaa kunde tale et venskabeligt Ord med den højtærede Landbrugsminister i saa Henseende. Hvad det vil nytte, faar saa Fremtiden vise. Jeg kan altsaa ikke se, at det, der er sket i Løbet af Sommeren, i og for sig peger i Retning af, at Industrien kan vente sig nogen stor Hjælp fra Regeringens Side, men det er jo muligt, at jeg tager fejl; det skulde glæde mig overmaade.

I Løbet af Sommeren er der ogsaa holdt et stort Industrimøde. Hvad Industrien selv sagde, kan man for saa vidt sige var mindre vigtigt. At den, der gerne vil have Hjælp, beder om den, er ikke saa ualmindeligt. Men ved det samme Møde taltes der fra 3 politiske Partiers Side — fra mit Partis Side gennem det ærede Medlem af Tinget, Hr. Reedtz-Thott, som af mit Parti var valgt ind i det saakaldte Industriudvalg —, og alle 3 Partier erkendte, at Stillingen var meget alvorlig, og at der burde ydes Hjælp. Desværre lød der ikke den Gang fra Venstres Side noget Ord men jeg mener dog at vide bestemt, at Handelsministeren var til Stede, og jeg haaber da ogsaa, at han modtog de Op-

lysninger, der kom frem, paa en saadan Maade, at han senere har gjort sine Kolleger bekendt med Forholdene. Nu vil man jo sige, at det, Industrien ønsker, er, at den skal kunne komme af med sine dyre Varelagre til den høje Pris, som den har købt Varerne for, men hertil vil jeg sige, at dette er forkert. I de Cirkulærer, som fra Industriraadets Side i denne Forbindelse er udsendt, betones det Gang paa Gang, at dette er ikke Hensigten. Naar man ikke desto mindre vil karakterisere den industrielle Krise som foranlediget af, at man ikke vil nedsætte Varepriserne, at man vil regne med de til høje Priser indkøbte Varer, saa vil jeg paastaa, at dette er urigtigt. Jeg vil saa meget mere fremhæve dette, som det er mig bekendt, at den højtærede Statsminister i en Tale har argumenteret netop ud fra dette Synspunkt, og det vil jeg hævde er forkert.

Man siger saa, at Landbruget ogsaa har kendt til Krise, og at Landbruget paa det Tidspunkt klarede sig selv uden at bede om Hjælp fra anden Side. Det, der henvises til, er saa vidt mig bekendt Landbrugskrisen i 80erne. Det forekommer mig imidlertid ikke, at man med Rette kan sammenligne disse to Kriser. Jeg er selv af Landmandsrod og har selv levet min Barndom netop paa den Tid paa en Landejendom, og jeg tør paastaa, at den Kost, vi fik den Gang, var særdeles tilfredsstillende. Jeg tør ogsaa paastaa, at Landbruget i al Almindelighed gav en efter den Tids Pengeforhold slet ikke daarlig Indkomst, trods det, at der dog var en Prioritet at forrente, selv om den Prioritet ganske vist ikke var meget stor. Jeg tør altsaa paastaa, at i 80erne var Forholdene, selv om de var ubehagelige for Landbruget, selv om der af mange tabtes Penge derved, at Landejendommenes Pris gik ned, dog saaledes, at dette at drive Landbrug den Gang var en saadan Virksomhed, at den kunde give sin Bruger. — ogsaa Bruger i den Forstand, at han var tilsynsførende med Virksomheden — en saadan Indtægt, at han kunde leve særdeles pænt deraf. Men hvorledes er Forholdene for Industrien? De er for ikke saa faa Industrier saadan, at selv om man fik Virksomheden forærende, kunde det ikke betale sig at arbejde med den. Tager vi Skibsfarten — jeg ved vel, at det i og for sig ikke kan kaldes en industriel Virksomhed —, saa ligger Forholdet i Øjeblikket saadan, at selv om man fik et Skib foræret, et Skib paa et Par Tusind Tons, som rimeligvis vilde koste 1½ Mill. Kr. at fremstille, saa